Numer PESEL (Powszechny Elektroniczny System Ewidencji Ludności) w Polsce musi spełniać następujące warunki:

- 1. **Długość i format**: PESEL ma 11 cyfr.
- 2. **Data urodzenia**: Pierwsze sześć cyfr oznacza datę urodzenia w formacie YYMMDD (rok, miesiąc, dzień). Dla osób urodzonych po 1999 roku do miesiąca dodawane jest 20, a dla osób urodzonych po 2099 roku dodawane jest 40.
- 3. **Numer porządkowy**: Kolejne cztery cyfry (siódma do dziesiątej) to numer porządkowy, gdzie dziesiąta cyfra wskazuje płeć (parzysta dla kobiet, nieparzysta dla mężczyzn).
- 4. **Cyfra kontrolna**: Ostatnia cyfra jest cyfra kontrolna, obliczana na podstawie specjalnego algorytmu.

Przykład PESEL: 44051401359

- 44 rok urodzenia (1944)
- 05 miesiąc urodzenia (maj)
- 14 dzień urodzenia (14)
- 0135 numer porządkowy
- 9 cyfra kontrolna

jak obliczyć cyfre kontrolna

Aby obliczyć cyfrę kontrolną numeru PESEL, należy wykonać następujące kroki:

- 1. **Mnożenie przez wagi**: Każdą cyfrę PESEL mnoży się przez odpowiednią wagę. Wagi dla poszczególnych pozycji to: 1, 3, 7, 9, 1, 3, 7, 9, 1, 3.
- 2. Sumowanie wyników: Dodaje się wyniki mnożeń.
- 3. **Modulo 10**: Sume dzieli się przez 10 i oblicza resztę (modulo 10).
- 4. **Obliczenie cyfry kontrolnej**: Odejmuje się resztę od 10. Jeśli wynik to 10, cyfrą kontrolną jest 0.

Przykład obliczeń:

PESEL: 44051401359

1. Mnożenie przez wagi:

```
o 4 * 1 = 4
```

$$\circ$$
 4 * 3 = 12

$$0 * 7 = 0$$

$$\circ$$
 5 * 9 = 45

$$0 * 7 = 0$$

2. Suma: 4 + 12 + 0 + 45 + 1 + 12 + 0 + 9 + 3 + 15 = 101

3. Modulo 10: 101 % 10 = 1

4. Cyfra kontrolna: 10 - 1 = 9

Cyfra kontrolna dla PESEL 44051401359 to 9.